

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Prezenta traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Această traducere nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea indicația cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul acestui document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă de informare privind jurisprudența Curții Nr. 105

Februarie 2008

Guja c. Moldovei - 14277/04

Hotărâre 12.2.2008 [GC]

Articolul 10

Articolul 10-1

Libertatea de a comunica informații

Concedierea unui funcționar al Procuraturii Generale pentru scurgerea către presă a unor probe referitoare la o aparentă imixtiune a Guvernului în administrarea justiției penale: *violare*

În fapt: În ianuarie 2003, Președintele Republicii Moldova a rostit un discurs în care a subliniat necesitatea luptei împotriva corupției, chemându-i pe angajații organelor de drept să ignore presiunile venite din partea oficialilor de Stat. Discursul său a fost preluat de mass media. Peste câteva zile, reclamantul, care era Șeful Serviciului de Presă al Procuraturii Generale, a transmis unui ziar național două scrisori primite de Procuratura Generală. Niciuna din scrisori nu era marcată ca fiind confidențială. Prima scrisoare era o notă din partea Vice-Președintelui Parlamentului adresată Procurorului General. Ea era însoțită de o scrisoare din partea a patru ofițeri de poliție acuzați de detenție ilegală și de aplicarea relor tratamente unor deținuți, polițiști care căutau protecție împotriva urmăririi penale referitoare la acele fapte. Scrisoarea conținea remarci critice la adresa Procuraturii Generale și elogia polițiștii, precizând că ei făceau parte din una din "cele mai bune echipe" ale ministerului. În încheiere, Vice-Președintele Parlamentului îi cerea Procurorului General să "intervină personal în acest caz și să-l soluționeze în strictă conformitate cu legea". A doua scrisoare, din partea unui Vice-Ministru, era adresată unui Vice-Procuror General și dezvăluia faptul că unul dintre acei ofițeri de poliție fusese condamnat anterior pentru acte de violență împotriva deținuților și ulterior fusese amnistiat.

După primirea scrisorilor, ziarul a publicat un articol ce descria campania anti-corupție lansată de Președinte, menționând că abuzul de putere era o problemă foarte răspândită în Moldova. În calitate de exemplu publicația a citat tentativa aparentă a Vice-Președintelui Parlamentului de a oferi protecție celor patru ofițeri de poliție, publicând copii ale celor două scrisori. Ulterior reclamantul a admis că el a fost cel care a transmis cele două scrisori ziarului, afirmând, însă, că a făcut-o în legătură cu campania de luptă

împotriva corupției lansată de Președinte, cu scopul de a crea o imagine pozitivă Procuraturii Generale și că scrisorile nu erau confidențiale. Cu toate acestea, reclamantul a fost concediat pentru că nu și-ar fi consultat colegii săi și pentru divulgarea unor documente considerate secrete. Acțiunea sa în judecată de repunere în funcție a fost respinsă.

În drept: Până în prezent, Curtea nu a mai examinat cazuri în care un funcționar public ar fi divulgat publicului informații de natură internă. Curtea observă că, în cursul activității lor, funcționarii publici pot intra în posesia unor informații interne, inclusiv secrete, divulgarea sau publicarea cărora corespunde unui interes public sporit. Denunțul făcut de un funcționar public sau de un angajat din sectorul public referitor la un comportament ilegal sau la fărâdelegi comise la locul său de muncă trebuie, în anumite circumstanțe, să se bucure de protecție. De exemplu atunci când funcționarul sau angajatul în cauză este singura persoană, sau face parte dintr-un grup restrâns de persoane, care cunoaște ceea ce se întâmplă, și deci este cel mai bine plasat pentru a acționa. În asemenea cazuri, informația trebuie divulgată mai întâi unui superior sau unei alte autorități sau organ competent. Doar atunci când acest lucru este, în mod clar, nerealizabil, informația poate fi divulgată publicului, ca o soluție de ultimă instanță.

Pentru a determina proporționalitatea unei ingerințe în libertatea de expresie a unui funcționar public în asemenea cazuri, trebuie să se țină cont de diverși factori. În primul rând, trebuie de examinat dacă au existat alte căi eficiente pentru a remedia neregularitățile. Curtea a observat că, având în vedere lipsa unor legi sau a unui regulament intern cu privire la raportarea neregulilor, reclamantul putea să se adreseze doar superiorilor săi și că nu exista nicio procedură prevăzută în acest sens. Procurorul General nu a dat niciun semn că ar avea intenția să ia măsuri cu privire la scrisoarea Vice-Președintelui Parlamentului, lăsând în schimb impresia că ar fi cedat presiunilor politice. În aceste circumstanțe, divulgarea informației către exterior, chiar și unui ziar, putea fi justificată. În al doilea rând, trebuie să fie stabilit în ce măsură informația divulgată prezenta interes pentru public. În această privință, Curtea nu a acceptat afirmația că singura menire a notei Vice-Președintelui Parlamentului adresată Procurorului General era de a transmite scrisoarea ofițerilor de poliție către un organ competent. În pofida instrucțiunilor de a "investiga cazul în strictă conformitate cu legea" Curtea nu exclude posibilitatea ca nota să fi fost o formă de presiune asupra Procuraturii Generale. Curtea constată, de asemenea, că Președintele Republicii Moldova a desfășurat o campanie activă de luptă împotriva imixtiunii politicienilor în justiția penală și că subiectul a fost reflectat pe larg de mass-media din Moldova. Scrisorile divulgate de reclamant priveau chestiuni de mare importanță într-o democrație, cum ar fi separarea puterilor, conduita improprie a unui politician de rang înalt și atitudinea Guvernului față de brutalitățile poliției, chestiuni pentru care publicul avea un interes legitim în a fi informat. Prin urmare, divulgarea corespundea unui interes public. Cel de-al treilea aspect, referitor la autenticitatea informațiilor divulgate, nu a constituit obiectul unei dispute între părți. În ceea ce privește prejudiciul cauzat autorității publice în cauză (Procuraturii Generale), Curtea a considerat că, în ciuda efectelor negative suportate fără îndoială de către Procuratura Generală, interesul general pentru divulgarea informațiilor despre presiunile ilegale și neregularitățile din cadrul acestei instituții era mult mai important decât interesul de a menține încrederea publică în independența ei. În ceea ce privește chestiunea dacă divulgarea informațiilor a fost făcută cu bună-credință, Curtea nu a găsit niciun motiv pentru a crede că reclamantul ar fi fost motivat de dorința de a obține vreun avantaj personal de pe urma acțiunilor sale, de răzbunare, sau că ar fi avut un alt motiv ascuns. Ultimul factor luat în considerare în vederea determinării proporționalității a fost sancțiunea aplicată reclamantului. Curtea a observat că reclamantului i-a fost aplicată cea mai grea sancțiune posibilă (concedierea). Pe lângă repercusiunile negative pe care le-a avut asupra carierei reclamantului, acest lucru a avut și un efect demoralizator asupra funcționarilor publici și angajaților în general, deoarece cazul a fost mediatizat pe larg. O sancțiune atât de severă nu putea decât să descurajeze raportarea neregulilor și era greu de justificat.

După evaluarea tuturor intereselor implicate, Curtea concluzionează că ingerința în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare, în special la libertatea de a comunica informații, nu a fost "necesară într-o societate democratică".

Concluzie: violare (unanim).

Articolul 41 – EUR 10,000 pentru daune morale.

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Acest rezumat redactat de Grefă nu obligă Curtea.
Apăsați aici pentru [Notele de informare referitoare la jurisprudență](#)

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012.

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Ea nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă nicio responsabilitate pentru calitatea acesteia. Ea poate fi descărcată din baza de date a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din orice altă bază de date căreia HUDOC i-a transmis acest document. Traducerea poate fi reprodusă în scopuri necomerciale cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime împreună cu indicația de mai sus privind drepturile de autor și referința la Fondul Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei. Orice persoană care intenționează să utilizeze fragmente din prezenta traducere în scopuri comerciale este rugată să contacteze adresa următoare: publishing@echr.coe.int

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int